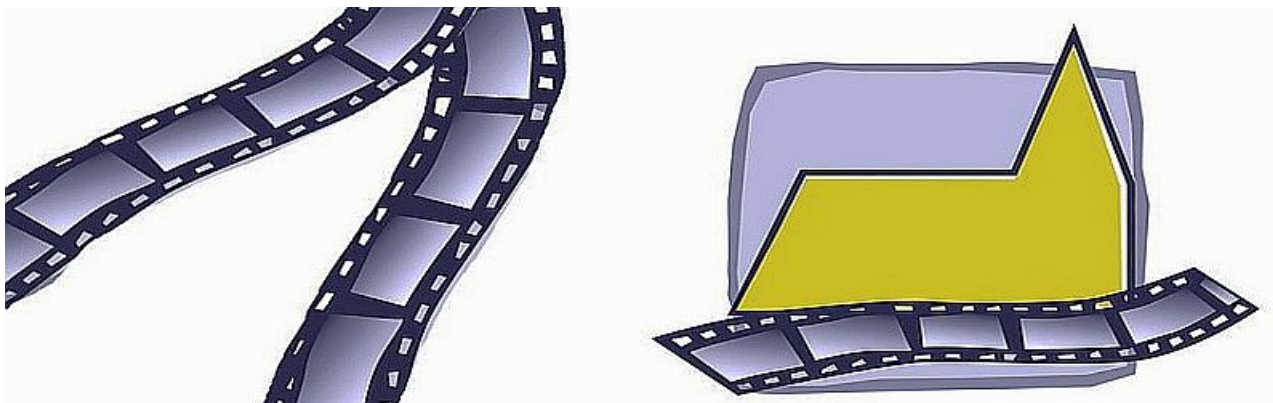

Månedens film * August 2017 Dunkirk

Hvad er da et menneske...?

Af Otto Lundgaard

Der skal noget til, for at historikere tager ordet "mirakel" i anvendelse; for i historiens lys er der meget, der kan forklares, selv afgørende vendepunkter under en verdenskrig. Alligevel er det ikke urimeligt at erindre begivenhederne i forsommeren 1940, hvor ca. 340.000 (!) allierede soldater blev evakueret fra den nordfranske kyst, som 'Miraklet ved Dunkirk'. Christopher Nolans imponerende flotte epos viser hvorfor.

For hvad er det, mirakler kommer af? og hvad er det, mirakler bibringer os, så historien giver mening, også for vores liv, her et par generationer senere? For at vendepunkter kan forstås som mirakler, må udgangspunktet alt andet lige være håbløshed, udsigtsløshed, desperation.

Det er også her, vi begynder – in medias res – på flugt fra den fremrykkende fjende, som de britiske og franske soldater (og vi) interessant nok ikke ser, men mærker og som har trængt dem (og os) op i en krog med ryggen mod muren – den mur som i filmen har form af Den engelske Kanal. Synet af havet markerer gennem filmen en uoverstigelig grænse, der for soldaterne vidner om, at de – som jøderne under flugten fra Ægypten nogle tusind år før – intet kan gøre for at redde sig og vende

hjem, men er underlagt magter og kræfter uden for dem selv. Magter og kræfter som erkendt i eftertankens lys findes i os alle, og som i filmen kommer til udfoldelse på molen, på havet og i luften. Netop disse tre centrale miljøer udvikler sig til scener for miraklet, der viser sig større og stærkere end fjendens kugleregn, torpedoer og luftbombardementer – som i øvrigt gentagne gange trykkede Deres anmelder tilbage i biografædet, eftersom han bare måtte se filmen i 70 mm-udgaven...

Den vedvarende trussel forstærker sammen med Hans Zimmers intense, staccato-agtige musik selvklart begivenhederne oplevet fra soldaternes 'point of view'. Dette må også være hensigten, for i filmens parallelfortællinger befinder vi os hele tiden på menneskenes side i deres kamp mod overmagten og undergangen – på vandet, i vandet og under vandet, ene i cockpittet med fjenden lurende midt i det skarpe sollys, på molen hvor soldaterne holder deres plads i kolonnerne, mens de trykker sig mod brædderne som høns under torden, og om bord i lastrummet, hvor man tror den hellige grav velforvaret. Vi er hele tiden hos dem, og vi deler deres håb.

Det samme gør vi med om bord på et af de mange britiske småfartøjer, der sejler ud 'to bring the boys back home'. Mandskabet her bliver undervejs kastet ud i et drama, da en officer, der har bjærget fra et vrage, kommer ud af kontrol, da han oplever at være på vej tilbage til Dunkirk i stedet for at blive sejlet hjem. Men både officeren og vi får det hele sat i perspektiv, da den gamle bådfører forklarer: "Hjem er ikke et hjem, når vi tillader et blodbad på den anden side af Kanalen". For mig kommer selve miraklet til udtryk i denne replik. En replik, der ikke står alene, men er ledsaget af handling.

Citatet fra Salmernes Bog 8 – "Hvad er da et menneske, at du husker på det" – står skrevet mellem linjerne i Christopher Nolans fortælling om evakueringen, der i nederlagets stund blev en humanitær sejr og vel at mærke ikke kun i samtiden. Men filmen lader os indse, at mennesket også er skabt, for at Gud kan udføre sine mirakler gennem os. Det kan også siges på denne måde: Vi kan bede for vores nødstedte medmennesker og derpå komme dem til undsætning – det er sådan, bønnen kommer til udtryk.

Film skal ses i biografen, har vi lært. Flere af biograffilmene lader sig efterfølgende gense på fladskærm, har vi erfaret, men "Dunkirk" hører så afgjort hjemme på det store lærred. Hvis I hjemme i sognegården ligger inde med et sådant et, så få filmen set i jeres filmklub eller ved en sogneaften. Se den i fællesskab og få jer en god debat om filmens budskab – om mirakler og det håb, vi henter ved dem. Und jer selv tid til at få drøftet, hvilke personer I undervejs identificerede jer med, herunder hvem der for jer er filmens egentlige hovedperson. Jeg selv er endnu ikke nået til noget endeligt svar. God fornøjelse og god eftertanke!

Filmfakta

Dunkirk – Storbritannien 2017 – instr. + manus: Christopher Nolan – Medv. bl.a.: Fionn Whitehead (soldaten), Kenneth Branagh (marineofficeren), Mark Rylance (bådføreren), Jack Lowden (piloten) samt Michael Caines stemme (som flyeskadronens leder) – 106 min. – Biografpremiere d. 20/7 2017 – Distribution: Warner Bros.

Links

<http://www.cinemazone.dk/review.asp?id=11349&area=2>

<https://www.nytimes.com/2017/07/20/movies/dunkirk-review-christopher-nolan.html>

<http://www.telegraph.co.uk/films/0/dunkirk-review-heart-hammering-heroically-british-christopher/>